

PROVOZ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ VE ŠKOLNÍM ROCE 2020/2021

VZHLEDEM KE COVID-19

(DÁLE TAKÉ „MANUÁL“)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Praha, zpracováno ke stavu ke dni 24. srpna 2020

PROVOZ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ VE ŠKOLNÍM ROCE 2020/2021

VZHLEDEM KE COVID-19

Úvod

Tento manuál je určen zejména vedoucím pracovníkům všech škol a školských zařízení zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení (*dále jen „škola“*) a slouží jako pomůcka při organizaci poskytování vzdělávání a školských služeb (*dále jen „výuka“*) ve školním roce 2020/2021.

Záměrem MŠMT je umožnit ve školním roce 2020/2021 průběh výuky a dalších školních aktivit v co největším rozsahu. Vzhledem k měnící se epidemiologické situaci a rozdílné intenzitě výskytu onemocnění covid-19 v jednotlivých okresech České republiky, jakož i vzhledem k rozdílným podmínkám fungování konkrétních škol a školských zařízení, není zcela reálné stanovit plošně jednotný a závazný postup pro organizaci vzdělávání a školských služeb. Pravidla je nutné adaptovat v konkrétních podmínkách školy, resp. s přihlédnutím k dalším okolnostem, zejména vnějším, které mají vliv na provoz školy. Podmínky provozu a vnitřního režimu stanoví ředitel školy. Rozhodnutí ředitele musí respektovat závazná pravidla a měla by být učiněna s vědomím dále uvedených informací a doporučení. Manuál se vztahuje na provoz všech druhů škol, pokud není uvedeno jinak.

Základem správného postupu škol ve školním roce 2020/2021 je porozumění preventivním a protiepidemickým opatřením; v této souvislosti je nutné sledovat aktuální epidemiologickou situaci.¹

Manuál je metodikou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).

!! Manuál však v částech týkajících se hygienických a protiepidemických opatření a tzv. semaforu pro oblast školství uvedeného v závěru tohoto materiálu vychází z podkladů Ministerstva zdravotnictví (MZd) – které je také věcně příslušné k jejich bližšímu vysvětlení a metodickému vedení škol v této oblasti.

Manuál v sobě zahrnuje:

- **Informativní části** (označené piktogramem **I**) – v těchto pasážích MŠMT informuje o některých zásadních skutečnostech, odkazuje na jiné zdroje informací, stanoviska jiných správních úřadů apod.
- **Doporučující části** (označené piktogramem **D**) – v těchto pasážích MŠMT (resp. v částech týkajících se hygienických a protiepidemických opatření a „semaforu“ pro školství MZd) metodicky vede školy s tím záměrem, aby dodržением níže uvedených doporučených postupů (případně vytvoření podmínek pro jejich dodržení) školy omezily riziko šíření onemocnění covid-19 a minimalizovaly tak omezení v souvislosti s případnými mimořádnými opatřeními, pokud nastanou.² Realizací těchto doporučení škola ve vztahu k onemocnění covid-19 zároveň naplňuje svou povinnost zajistit bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání podle § 29 školského zákona, resp. povinnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců podle příslušných ustanovení zákoníku práce.

¹ Zdrojem oficiálních informací v této oblasti je zejména: <https://koronavirus.mzcr.cz/>.

² Například nižší počet osob/tříd v karanténě při zjištění výskytu onemocnění covid-19 ve škole, zachování prezenční formy vzdělávání v maximální možné míře apod.

- **Závazné části** (označené piktogramem) – v těchto pasážích MŠMT poskytuje informace o souvisejících závazných pravidlech vycházejících z platných právních předpisů, které v dané souvislosti považuje MŠMT za stěžejní.³

V případě změny některých rozhodujících skutečností uvedených v tomto manuálu bude vedení škol informováno prostřednictvím zprávy zaslané do datových schránek.

Manuál doplňují následující materiály:

- *Principy a zásady úspěšného vzdělávání na dálku* – doporučení MŠMT k organizaci výuky distančním způsobem ve formě shrnujícího letáčku do sboroven a kabinetů a přílohou detailnější materiál.
- Letáčky pro sborovny a kabinety *Přiměřený vzdělávací obsah, formativní hodnocení a Adaptace žáků po návratu do školy* shrnující nejdůležitější doporučení v těchto oblastech.
- Letáček do sborovny a kabinetů *Současně platný postup KHS v případech, které mohou v souvislosti s onemocněním covid-19 ve školách nastat* shrnující nejdůležitější informace při výskytu covid-19.

ZÁKLADNÍ HYGIENICKÁ PRAVIDLA STANOVENÁ MINISTERSTVEM ZDRAVOTNICTVÍ:

- Dodržování zásad osobní a provozní hygieny.
- Skupinová izolace, event. sociální distance.
- Ochrana úst a nosu (roušky, respirátory)⁴ a řádná respirační hygiena v závislosti na protiepidemických opatřeních uvedených u příslušného stupně pohotovosti v oblasti ochrany veřejného zdraví – tzv. semafor.
- Opakovaná edukace.

I S ohledem na způsob šíření tohoto onemocnění je důležité si uvědomit, že čím více je lidí, se kterými se dítě/žák/student nebo zaměstnanec školy setká, a čím delší je tato interakce, tím vyšší je riziko šíření onemocnění covid-19.

I Při realizaci konkrétních protiepidemických opatření má kompetence jak škola či školské zařízení, tak místně příslušná krajská hygienická stanice (KHS):

- Škola a školské zařízení zajišťuje v rámci své kompetence např. dezinfekci rukou, úklid prostor, dodržování základních hygienických pravidel, nevpuští do budovy nemocné osoby atp.
- Místně příslušná KHS nařizuje speciální protiepidemická opatření s ohledem na aktuální situaci a místní podmínky, např. nařizuje ohniskovou dezinfekci, izolaci, karanténu, lékařský dohled, zvýšený zdravotnický dozor, krytí úst a nosu, provádění zdravotního filtru apod. (*kontakty na místně příslušné KHS jsou obsaženy v závěru tohoto manuálu v části Kontakty*).

OBEČNÉ INFORMACE A DOPORUČENÍ K PROVOZU ŠKOLY

³ Tyto pasáže však v žádném případě nepředstavují komplexní přehled povinností školy vycházejících ze školských, hygienických či pracovněprávních předpisů.

⁴ Za ochranné prostředky dýchacích cest (nos, ústa) se v celém manuálu považuje nejenom rouška, ale i ústenka, šátek, šál nebo jiné prostředky, které brání šíření kapének (dále jen „rouška“).

- I** Školy zahájí ve školním roce 2020/2021 svou činnost v plném rozsahu v souladu se školskými právními předpisy.
 - I** Od dětí/žáků/studentů se před prvním příchodem do školy nevyžaduje prohlášení o bezinfekčnosti.
 - I** Nejsou stanovena žádná závazná plošná pravidla pro organizaci vstupu dětí/žáků/studentů do budovy školy a pohybu osob před budovou školy.
 - I** Nejsou stanovena žádná závazná plošná omezení počtu dětí/žáků/studentů ve třídách, odděleních, studijních skupinách či kurzech.
 - I** Od 1. září 2020 se zavádějí plošná opatření prostřednictvím mimořádných opatření MZd. O konkrétním znění mimořádných opatření MZd bude vedení škol informováno prostřednictvím datových schránek. Další pravidla v této oblasti mohou být zaváděna v návaznosti na protiepidemická opatření uvedená u příslušného stupně pohotovosti v oblasti ochrany veřejného zdraví – tzv. semafor, v návaznosti na protiepidemická opatření uložená místně příslušnou KHS, příp. na celostátní úrovni MZd.
 - I** Soutěže celostátního charakteru pro školní rok 2020/2021 nebudou MŠMT vyhlášeny.
- D** Při zahájení školního roku škola aktualizuje kontakty na všechny účastníky vzdělávacího procesu včetně zákonných zástupců dětí a žáků a zaměstnanců školy (*telefonní čísla a e-mail*).
 - D** Škola vhodným způsobem informuje o stanovených hygienických a protiepidemických pravidlech zaměstnance školy, děti/žáky/studenty a jejich zákonné zástupce.
 - D** Doporučuje se vytvořit ve škole či školském zařízení systém sdílení informací (*např. komu se hlásí onemocnění dítěte nebo zaměstnance*), stanovit jednotné místo, kde se budou zveřejňovat aktuální oznámení.
 - D** Škola průběžně dětem/žákům/studentům i zaměstnancům školy zdůrazňuje zásady osobní a respirační hygieny, tedy že je nutné kašlat a kýchat nejlépe do jednorázového kapesníku a ten neprodleně vyhodit a následně si umýt ruce.⁵
 - D** Škola upozorňuje zaměstnance školy a zákonné zástupce dětí a žáků, že osoby s příznaky infekčního onemocnění nemohou do školy vstoupit.
 - D** Doporučuje se, aby byl pobyt zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob uvnitř budovy škol a školských zařízení omezen, pokud to lze. V opačném případě se doporučuje dle možností školy vyčlenit zónu pro všechny cizí příchozí osoby s nastavením příslušných protiepidemických opatření podle pravidel vyplývajících ze semaforu.
 - D** Škola v průběhu školního roku zváží nutnost konání těch aktivit, které nejsou pro naplnění školního vzdělávacího programu nezbytné a dochází při nich ke koncentraci vyššího počtu lidí (např. kulturní a sportovní akce více tříd či škol) a pokud možno takové aktivity nekoná. Konání těchto aktivit nicméně není obecně zakázáno; s přihlédnutím k výše uvedenému je možné organizovat školní výlety, školy v přírodě, adaptační pobyty apod. (*v závislosti na aktuální epidemiologické situaci podle „semaforu“ MZd; přičemž epidemiologická situace v době plánování (objednání) akce může být rozdílná s epidemiologickou situací v době konání akce*).
 - D** Doporučuje se pořadatelům soutěží a přehlídek posunout jejich konání až na jarní měsíce roku 2021 a přizpůsobit jejich organizaci aktuální epidemiologické situaci. Soutěže, které nevyžadují zvýšený sociální kontakt (*korespondenční, on-line*), mohou probíhat standardně.
 - D** Škola vyhodnotí a zváží nutnost a organizaci přesouvání dětí/žáků/studentů mezi učebnami a v dalších prostorách školy s cílem snížení rizika nákazy covid-19.

⁵ K využití - <http://www.szu.cz/tema/prevence/hygiena-rukou>

- D** Doporučuje se dle možností školy minimalizovat kontakt mezi žáky 1. a 2. stupně, a to s ohledem na způsob organizace výuky (*dělení tříd do skupin, střídání učeben a pedagogů apod.*).
 - D** Aktivita jiných subjektů, které jsou organizovány v prostorách školy a nesouvisí se vzdělávacím procesem (*naplňováním ŠVP*), jsou organizovány tak, aby byl minimalizován kontakt účastníků aktivit realizovaných těmito subjekty s dětmi/žáky/studenty školy a zaměstnanci školy. Při střídání provozů je třeba zajistit řádné provětrání, úklid a dezinfekci všech užívaných prostor.
- § V případě konkrétních mimořádných situací spojených s onemocněním covid-19 je škola vždy povinná postupovat podle pokynů KHS a dodržovat všechna aktuálně platná mimořádná opatření vyhlášená pro dané území příslušnou KHS nebo plošně MZd.**

HYGIENICKÁ PRAVIDLA A STANDARD ÚKLIDU

- D** U vstupu do budovy školy, v každé učebně/jídelně/oddělení/hygienickém zařízení, u tělocvičny jsou k dispozici prostředky k dezinfekci rukou v nádobách s dávkovačem.
- D** V co nejkratším čase po příchodu do budovy si každý důkladně 20 až 30 sekund umyje ruce teplou vodou a mýdlem v dávkovači, popřípadě provede dezinfekci rukou, a následně dodržuje hygienu rukou po celou dobu svého pobytu ve škole. Škola na nutnost takového postupu opakovaně upozorňuje.
- D** Velmi důležitým preventivním faktorem je časté a intenzivní větrání učeben a ostatních využívaných prostor školy, a to nejlépe okny – čerstvým vzduchem. Pokud je nutné použít nucenou ventilaci, je zajištěna její funkčnost a dostatečný výkon. Větrání učeben se provádí opakovaně, krátkodobě a intenzivně o přestávce i během vyučovací hodiny.
- D** Je zajištěno bezpečné osoušení rukou – nejlépe ručníky na jedno použití, případně osoušeči rukou; v mateřské škole lze používat také textilní ručníky.⁶
- D** Úklid a dezinfekce hygienických zařízení probíhá vícekrát denně.
- D** Probíhá průběžné větrání šatních prostor, zejména před příchodem dětí/žáků/studentů do školy, po zahájení vyučování a po odchodu dětí/žáků/studentů ze školy po skončení vyučování.
- D** Vyprazdňování odpadkových košů je prováděno minimálně jednou denně.
- D** Denně se provádí důkladný úklid všech místností, ve kterých se děti/žáci/studenti a zaměstnanci školy pohybují. Úklid povrchů a ploch se provádí na mokro, případně s použitím dezinfekčního přípravku, koberce se vysávají.
- D** Je kladen důraz na dezinfekci (*provádět ji podle konkrétních podmínek několikrát denně*) povrchů nebo předmětů, které používá větší počet lidí (*např. kliky dveří, spínače světla, klávesnice a počítačové myši, baterie u umyvadel, splachovačů, tlačítka u zásobníků mýdel či dezinfekce*). Nutné je vyhnout se alergickým prostředkům.
- D** Úklidový personál je informován o hygienických zásadách a o potřebě čištění a dezinfekce povrchů a předmětů.
- D** Škola výslovně určí, kdo, kdy, kde, co a čím bude čistit a dezinfikovat. Přípravky je nezbytné používat podle pokynů výrobce uvedené na etiketě (*vhodnost pro povrch, typ působení, způsob aplikace, koncentrace, kontaktní čas atd.*).
- D** Škola zajistí praní prádla při dostatečně vysokých teplotách nad 60 °C. Z důvodu minimalizace šíření viru vzduchem se použité prádlo neprotřepává, jeho třídění se provádí ve vyčleněné místnosti. Škola používá

⁶ Příloha č. 1 vyhlášky č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

vhodné transportní obaly, které zabraňují kontaminaci okolí nečistotami. Obaly musí být vhodné k praní nebo omyvatelné a dezinfikovatelné nebo na jedno použití. Použité prádlo (*lůžkoviny, ručníky apod.*) škola skladuje v obalech ve vyčleněném prostoru. Nelze společně skladovat čisté a použité prádlo.

- D** Školní jídelna musí respektovat zásady správné výrobní a hygienické praxe. Je důležité, aby se zajistilo mytí nádobí při dostatečně vysokých teplotách (mycí proces min. 60 °C). Při ručním mytí je nutné zajistit finální oplach vodou o teplotě min. 85 °C.

Škola je vybavena:

- D** Čisticími a dezinfekčními prostředky – tak, aby nedošlo k výpadku po spotřebování zásob. Na koronavirus působí dezinfekční přípravky s virucidní aktivitou. Na etiketě přípravku by měla být uvedena účinná koncentrace dezinfekčního přípravku a čas působení.
- D** Dezinfekčními prostředky na dezinfekci rukou s virucidní aktivitou – za účelem jejich průběžného doplňování do dávkovačů.
- D** Bezkontaktním teploměrem – měření tělesné teploty dětí/žáků/studentů, popřípadě zaměstnanců školy v případě podezření na infekční onemocnění, včetně covid-19.
- D** Přiměřeným počtem roušek– pro děti/žáky/studenty či zaměstnance školy s podezřením na výskyt covid-19, záložní roušky pro případ povinného zavedení nošení roušek ve společných prostorech školy (*pro případ zapomenutí nebo znehodnocení roušky žáka/studenta či zaměstnance školy*).⁷

ORGANIZACE ŠKOLY V ZÁVISLOSTI NA SEMAFORU

- I** Platí obecná doporučení MZd podle jednotlivých stupňů pohotovosti v oblasti ochrany veřejného zdraví, tzv. semafor <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/07/Stupne-pohotovosti-v-oblasti-ochrany-verejneho-zdravi.pdf>.
- I** Nad rámec obecných doporučení MZd podle semaforu platí specifická doporučení ve vztahu ke školám uvedená v závěru tohoto manuálu.
- D** Vedení školy průběžně sleduje republikový, resp. lokální vývoj situace v rámci systému semafor.

KROKY ŠKOLY V PŘÍPADĚ PODEZŘENÍ NA VÝSKYT NÁKAZY COVID-19

- §** Školy mají povinnost předcházet vzniku a šíření infekčních nemocí, včetně covid-19. Tuto povinnost naplňují podle zákona o ochraně veřejného zdraví tím, že jsou povinny zajistit „oddělení dítěte nebo mladistvého, kteří vykazují známky akutního onemocnění, od ostatních dětí a mladistvých a zajistit pro ně dohled zletilé fyzické osoby (§7 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví).

⁷ Nadále však platí, že škola není povinna poskytovat zaměstnancům roušky mající charakter osobních ochranných pomůcek, a to ani v případě plošného nařízení jejich užívání – uvedené neplatí, pokud zaměstnanec vykonává dohled nad osobou v izolaci či v případě úklidu těchto prostor.

§ Škola nemá povinnost aktivně zjišťovat u jednotlivých dětí/žáků/studentů příznaky infekčního onemocnění (jako je např. zvýšená teplota, horečka, kašel, rýma, dušnost, bolest v krku, bolest hlavy, bolesti svalů a kloubů, průjem, ztráta chuti a čichu apod.), ale je vhodné těmto příznakům věnovat zvýšenou míru pozornosti a při jejich zjištění (objevení) je nutné volit tento postup:

- **příznaky jsou patrné již při příchodu** dítěte/žáka/studenta do školy – dítě/žák/student není vpuštěn do budovy školy; v případě dítěte či nezletilého žáka za podmínky, že **je přítomen jeho zákonný zástupce**,
- **příznaky jsou patrné již při příchodu** dítěte/žáka do školy a **není přítomen zákonný zástupce dítěte či nezletilého žáka** – tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci neprodleně a informovat ho o nutnosti bezodkladného vyzvednutí/převzetí/odchodu ze školy; pokud toto není možné, postupuje se podle následujícího bodu,
- **příznaky se vyskytnou, jsou patrné v průběhu přítomnosti** dítěte/žáka/studenta ve škole; neprodleně dojde k poskytnutí roušky a umístění do předem připravené samostatné místnosti nebo k jinému způsobu izolace od ostatních přítomných ve škole a současně informování zákonného zástupce dítěte/nezletilého žáka s ohledem na bezodkladné vyzvednutí dítěte/žáka ze školy; zletilý žák/student opustí v nejkratším možném čase budovu školy.

Ve všech uvedených případech škola informuje zákonného zástupce, resp. zletilého žáka nebo studenta o tom, že má **telefonicky** kontaktovat praktického lékaře, který rozhodne o dalším postupu.

D V **izolaci** pobývá osoba až do odchodu ze školy nebo do doby převzetí zákonným zástupcem v případě dítěte/nezletilého žáka. Při péči o nemocného nebo podezřelého z nákazy je nutné použít ochranné osobní pomůcky touto osobou i zaměstnancem školy. Prostor izolace musí být dobře udržovatelný a dezinfikovatelný, přirozeně větratelný oknem. Je ideální, pokud je tento prostor vybavený umyvadlem na mytí rukou s přívodem tekoucí teplé a studené pitné vody, včetně vybavení mýdlem v dávkovači, zásobníkem na jednorázové ručníky a dezinfekcí na ruce. Prostor nesmí být průchozí do jiné využívané místnosti, která je mimo izolační režim. Pro účely izolace by měla být vytipovaná a označená samostatná toaleta, která se nachází v blízkosti izolační místnosti a ta nemá být v době využití izolace používána dalšími osobami.

I V souladu s doporučením odborné lékařské společnosti⁸ je za normální tělesnou teplotu obecně považována hodnota do 37 °C.

I V případě **pouhého podezření** na výskyt nákazy covid-19 ve škole **škola sama KHS nekontaktuje**.

§ Pokud se u zaměstnance školy objeví příznaky infekčního onemocnění (*včetně covid-19*), školu nebo aktivitu opustí v nejkratším možném čase s použitím roušky a dodržení dalších obecně známých pravidel chování a jednání při podezření na nákazu tímto virem.

§ Dítěti/žákovi/studentovi (*popřípadě zaměstnanci školy*) s přetrvávajícími příznaky infekčního onemocnění, které jsou projevem chronického onemocnění, včetně alergického onemocnění (*rýma, kašel*), je umožněn vstup do školy pouze v případě, prokáže-li, že netrpí infekční nemocí.⁹

VÝSKYT ONEMOCNĚNÍ COVID-19 U ŽÁKA NEBO ZAMĚSTNANCE ŠKOLY

⁸ Odborná společnost praktických dětských lékařů České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně.

⁹ Pokud u dítěte/žáka/studenta přetrvávají příznaky jako rýma a kašel, které jsou projevem alergického nebo chronického onemocnění, potvrzuje tuto skutečnost praktický lékař pro děti a dorost (*u zaměstnanců školy lékař v oboru všeobecné praktické lékařství nebo poskytovatel pracovnělékařských služeb*).

I Školu v případě výskytu onemocnění zpravidla kontaktuje příslušná KHS. Ta provádí epidemiologické šetření a sdělí škole další pokyny, popřípadě rozhodne o protiepidemických opatřeních. V případě, že se ředitel školy dozví o výskytu onemocnění covid-19 dříve, kontaktuje zaměstnance protiepidemického odboru nebo odboru hygieny dětí a mladistvých místně příslušné KHS. Seznam kontaktů je uveden na webových stránkách KHS.

I V případě výskytu onemocnění covid-19 se karanténa týká okruhu osob, které byly v rizikovém kontaktu.

O okruhu těchto osob rozhoduje příslušná KHS na základě protiepidemického šetření. Při svém rozhodování přihlíží mimo jiné k délce kontaktu, vzdálenosti osob, k zavedeným opatřením atd. Každá situace je jiná, protože každý kolektiv v sobě zahrnuje více proměnných – např. velikost školy, členění objektu (*samostatná budova, pavilony*), počet dětí/žáků/studentů ve třídě, způsob školního stravování, pobyt ve školní družině, v zájmových kroužcích, sportovní aktivity, způsob dopravy do školy a především místní epidemiologickou situaci.

I Škola neprodleně informuje o vzniklé situaci a následných krocích v provozu školy stanovených KHS a o případné úpravě způsobu vzdělávání dětí/žáky/studenty, zákonné zástupce nezletilých dětí/žáků/studentů a svého zřizovatele.

§ Škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem, pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (*například mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZD*) nebo z důvodu nařízení karantény **znemožněna osobní přítomnost ve škole více než poloviny dětí/žáků/studentů** alespoň jedné skupiny/třídy/oddělení/kurzu. Povinnost poskytovat tímto způsobem v daných situacích vzdělávání se vztahuje na základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Mateřské školy mají povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, za předpokladu, že chybí většina dětí třídy, která je organizována výlučně pro tyto děti, nebo chybí většina těchto dětí z celé mateřské školy nebo z celého odloučeného pracoviště. **Prezenční výuka dotčených dětí/žáků/studentů přechází na výuku distančním způsobem** (*s ohledem na jejich podmínky pro distanční vzdělávání*). Ostatní děti/žáci/studenti, kterých se zákaz nedotkne, pokračují v prezenčním vzdělávání. Preferuje se, aby zároveň zůstávali součástí jedné skupiny.¹⁰

- Žáci a studenti mají povinnost se distančně vzdělávat. U dětí mateřských škol se povinnost týká dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Povinnost neplatí pro žáky základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, kteří se zapojují dobrovolně.
- Škola je povinna přizpůsobit distanční vzdělávání včetně hodnocení podmínkám dětí/žáků/studentů.

§ V ostatních případech škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem. Škola pak postupuje obdobně jako v běžné situaci, kdy děti/žáci/studenti nejsou přítomni ve škole. Doporučuje se však, pokud to organizační možnosti školy dovolí, udržovat alespoň částečně distanční vzdělávání dotčených dětí/žáků/studentů, a to na základě jejich dobrovolnosti a s ohledem na jejich individuální podmínky.

ZAMĚSTNANCI ŠKOLY

¹⁰ Zde uvedená pravidla vycházejí ze zákona č. 349/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ Pokud bude nařízena karanténa zaměstnanci školy, je možné, aby po domluvě mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem (*je-li to organizačně a provozně možné*) vykonával práci z jiného místa po dobu, kdy bude v karanténě (*např. distanční výuka, příprava podkladů k výuce apod.*); v tomto případě zaměstnanci přísluší plat (*nebo mzda*). Pokud k dohodě nedojde, není povinností zaměstnance po dobu karantény práci vykonávat, protože v daném období je z pohledu právních předpisů v obdobné situaci jako v případě nemoci (*hmotné zabezpečení zaměstnance: za prvních 14 kalendářních dní náhrada mzdy/platu ve výši 60 % redukovaného průměrného výdělku zaměstnance, od 15. kalendářního dne nemocenská*).

§ Pro ostatní pracovněprávní souvislosti platí ustanovení zákoníku práce.

D Pokud je zaměstnanec školy v rizikové skupině, může podle svého uvážení pro svoji ochranu používat roušku či jinou ochranu nosu a úst s vyšším stupněm ochrany nebo respirátor a zachovávat sociální distanci.

DALŠÍ SOUVISLOSTI

Školní stravování

D Školní stravování se může poskytovat za níže uvedených doporučení, pokud nestanoví KHS nebo MZd jinak:

- V rámci možností školy zajistit oddělení či co nejmenší kontakt různých skupin (*např. rozložit vydávání obědů v delším čase, je-li to možné, nebo vytvořit v jídelně sektory oddělující jednotlivé třídy*).
- Hygiena a úklid podle pravidel stanovených v předchozím textu.
- Důraz na nutnost mytí (*případně dezinfekci*) rukou před odebráním stravy.
- Neumožnit samoobslužný výdej, tj. odebrání příborů z hromadných zásobníků a využívání samoobslužných bufetů (*nápoje, polévky, saláty*).
- Cizí strážníci musí mít pro konzumaci vyčleněný samostatný čas nebo oddělený prostor a po ukončení stravování musí být stoly a židle očištěny a dezinfikovány. Pro výdej stravy cizím strážníkům je nutné nastavit pravidla pro manipulaci s doneseným nádobím tak, aby nebyl ohrožen zdravotně nezávadný provoz školní jídelny.

Školní družiny a školní kluby

D Zvážit organizaci oddělení školní družiny či školního klubu tak, aby oddělení, popřípadě skupina, byla tvořena žáky jedné třídy, popřípadě několika předem daných tříd (*nenaplnění tohoto doporučení zvyšuje riziko karantény pro větší část žáků, pokud se v kolektivu vyskytne pozitivní jedinec, čímž může karanténa zasáhnout do různých tříd a ročníků*).

Ubytovací školská zařízení

D Doporučuje se dle možností zařízení vyčlenit prostory pro zajištění karanténních opatření pro ubytované.

O dalších preventivních opatřeních rozhodne místně příslušná krajská hygienická stanice na základě znalostí specifických podmínek v konkrétním zařízení.

D Doporučuje se v souladu s aktuální epidemiologickou situací identifikovat kritické pracovní funkce a pozice a naplánovat alternativní pokrytí směn, tj. pracovat v oddělených směnách, které se navzájem nepotkávají.

Studenti a pedagogičtí pracovníci přijíždějící ze zahraničí

- D** Při příjezdu studentů či pedagogických pracovníků ze zahraničí se doporučuje řídit pravidly nastavenými semaforem, který stanoví seznam zemí podle míry rizika nákazy a pravidla z toho vyplývající viz <https://koronavirus.mzcr.cz/seznam-zemi-podle-miry-rizika-nakazy>.

Cestování do zahraničí

- I** Cestování skupin dětí/žáků/studentů a zaměstnanců školy do zahraničí není omezeno, pokud mimořádné opatření nestanovuje jinak. Pro tyto aktivity platí semafor Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva zahraniční věcí, který stanoví seznam zemí podle míry rizika nákazy a pravidla z toho vyplývající (viz <https://koronavirus.mzcr.cz/seznam-zemi-podle-miry-rizika-nakazy/>). Samozřejmě platí dříve uvedené doporučení, že je vhodné zvážit nutnost konání těch aktivit, které nejsou pro naplnění školního vzdělávacího programu nezbytné a dochází při nich ke koncentraci vyššího počtu lidí (v závislosti na aktuální epidemiologické situaci podle semaforů Ministerstva zahraničních věcí a MZd; přičemž epidemiologická situace v době plánování (objednání) akce může být rozdílná s epidemiologickou situací v době konání akce).

Praktické vyučování

- I** Organizace a hygienická pravidla při praktickém vyučování se řídí pravidly provozu pracovišť, kde je praktické vyučování vykonáváno. Doporučuje se s nimi předem seznámit. Pokud nedojde k omezení provozu těchto pracovišť, není nutné omezovat rozsah praktického vyučování.
- D** Doporučuje se omezit kontakt se zahraničními zaměstnanci.

Úplata za vzdělávání a stravování, poplatek za ubytování¹¹

Zařízení veřejných zřizovatelů

- §** Pokud je **určitému dítěti/žákovi/studentovi/účastníkovi nařízena karanténa** a škola není uzavřena, jedná se o jeho omluvenou nepřítomnost ve škole a **úplata se hradí**.
- §** Pokud na základě rozhodnutí KHS nebo MZd dojde k **uzavření školy**, platí u škol a školských zařízení **veřejných zřizovatelů** následující:
- V **mateřských školách** stanoví ředitel školy maximální výši úplaty poměrně poníženou podle délky omezení nebo přerušení provozu, je-li délka omezení nebo přerušení provozu více než 5 dnů provozu, a to i v případě, že mateřská škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem.
 - S ohledem na povinnost **základních uměleckých škol** poskytovat vzdělávání distančním způsobem, se úplata nevrací.
 - Ve **školní družině** stanoví ředitel školy úplatu poměrně poníženou podle délky omezení nebo přerušení provozu, je-li délka omezení nebo přerušení provozu více než 5 dnů provozu.
 - Ve **školním klubu nebo středisku volného času** se úplata poměrně vrací (*nebo nepožaduje*), není-li vzdělávání nahrazeno nebo neposkytuje-li se vzdělávání distančním způsobem. Úplata se

¹¹ Následující pravidla vyplývají z příslušných vyhlášek. V některých případech nicméně výslovná úprava, která by řešila tyto mimořádné situace, chybí, a proto se vychází z právní úpravy svou povahou nejbližší. Například u školních družin se vychází analogicky z pravidel ve vyhlášce č. 14/2005 Sb.

tedy nepožaduje po účastnících nebo žácích zapsaných k činnostem, které neprobíhají nebo nemohou probíhat na dálku.

§ Úplata za ubytování v **domově mládeže** se přiměřeně sníží, pokud žák kvůli organizaci vyučování opakovaně nebude ve škole. Rozhodnutí o přiměřeném snížení je v kompetenci ředitele (*např. odpočty po dnech, týdnech apod.*). Úplata za ubytování na **internátě** se stanoví úměrně k počtu dnů v kalendářním měsíci, po které je žák ubytován.

§ Ředitel má podle školského zákona pravomoc rozhodnout o snížení nebo prominutí úplaty v závislosti na situaci i v jiných případech.

Zařízení jiných než veřejných zřizovatelů

I **Úplata u škol a školských zařízení jiných zřizovatelů se vždy řídí smlouvou** mezi školou (*zřizovatelem*) a zákonným zástupcem (*případně zletilým žákem či studentem*) a **zákonnými pravidly**, kterými se tato smlouva řídí (*typicky občanský zákoník*).

KONTAKTY

I Další informační podporu ze strany MŠMT v oblastech spadajících do věcné působnosti MŠMT (*tedy oblasti pedagogicko-organizační, aplikace školské legislativy apod.*) zajišťuje speciálně zřízená „koronalinka“ MŠMT (*kontakty v tabulce níže*) a prostřednictvím mailu koronavirus@msmt.cz. Koronalinka má zvláštní číslo určené jen pro vedení škol a školských zařízení. Koronalinka je Vám k dispozici každý všední den od 8 do 17 hodin.

I K metodické a informační podpoře v oblasti hygienických a protiepidemických doporučení je příslušné MZd a místně příslušné KHS.

Zvláštní „koronalinka“ MŠMT pro vedení škol a školských zařízení:

- +420 771 139 410
- +420 771 139 398

Další kontakty na „koronalinku“ MŠMT: 234 811 111

Kontakty na Krajské hygienické stanice:

- V případě mimořádné situace v souvislosti s onemocněním covid-19 škola nebo školské zařízení kontaktuje odbor hygieny dětí a mladistvých místně příslušné krajské hygienické stanice, tj. příslušné územní pracoviště, dle místa sídla školy nebo školského zařízení. Seznam kontaktů je uveden na webových stránkách krajských hygienických stanic nebo lze užít níže uvedené kontaktní adresy:

Hygienická stanice hl. m. Prahy: hdm@hygp Praha.cz

KHS Středočeského kraje: hdm@khsstc.cz

KHS Jihočeského kraje: hdm-all@khsccb.cz

KHS Plzeňského kraje: petra.langova@khsplzen.cz

KHS Karlovarského kraje: klara.coganova@khskv.cz

KHS Ústeckého kraje: jan.bechyne@khsusti.cz

KHS Libereckého kraje: hdm@khslibc.cz

KHS Královéhradeckého kraje: zaneta.moravkova@khshk.cz

KHS Pardubického kraje: lenka.labudova@khspce.cz

KHS kraje Vysočina: kamila.hodacova@khsjih.cz

KHS Moravskoslezského kraje: michaela.pavelkova@khsova.cz

KHS Jihomoravského kraje: hdm@khsbrno.cz

KHS Olomouckého kraje: dana.vranova@khsolc.cz

KHS Zlínského kraje: ivana.lukasikova@khszlin.cz

ROZCESTNÍK PO DALŠÍCH PŘÍLOHÁCH, UŽITEČNÉ ODKAZY A HLAVNÍ SPECIFIKA PRO PŘÍPRAVU A ZAČÁTEK ŠKOLNÍHO ROKU 2020/2021

Tato část slouží jako základní přehled pro vedení škol o dalších přílohách tohoto manuálu, užitečných odkazech a informacích o hlavních specifikách školního roku 2020/2021 vzhledem k pandemii covid-19. Uvádí přehled nejdůležitějších specifik, kterým je třeba se věnovat v přípravném týdnu a na začátku školního roku. Jednotlivé body jsou doplněny užitečnými odkazy.

PEDAGOGICKÁ PRÁCE

Přípravný týden:

Učitelé mají na první zářijové týdny připravený plán pro reflexi dosahování vzdělávacích výstupů žáky za minulý školní rok a také plán pro zpětnou adaptaci žáků po návratu do školy. Cílem plánů je zajistit plynulou návaznost vzdělávání pro žáky a zajistit psychosociální pohodu žáků.

Začátek školního roku:

Na základě reflexe minulého školního roku je maximálně individualizována výuka s cílem odstraňování nerovností a navázání výuky na aktuální znalosti a dovednosti žáků.

Pro školní rok 2020/2021 je doporučeno upravit vzdělávací obsahy tak, aby byly naplněny očekávané výstupy příslušného RVP a zároveň aby nedocházelo k neúměrnému přetěžování žáků ve specifické situaci tohoto roku. V tematických plánech budou obsaženy také očekávané výstupy RVP, které nebylo možné realizovat v uplynulém školním roce.

Odkazy:

- Letáček do sboroven *Přiměřený vzdělávací obsah, formativní hodnocení*
- Letáček do sboroven *Adaptace žáků po návratu do školy*
- Letáček do sboroven *Současně platný postup KHS v případech, které mohou v souvislosti s onemocněním covid-19 ve školách nastat*
- Dokument České školní inspekce *Doporučení pro organizaci a vzdělávání a práci se vzdělávacím obsahem ve školním roce 2020/2021*
- [Doučování zdarma od studentů pedagogických fakult](#)

PŘÍPRAVA NA PŘECHOD NA PŘÍPADNÉ VZDĚLÁVÁNÍ NA DÁLKU JEDNÉ NEBO VÍCE TŘÍD¹²

V případě, že je nařízením karantény, nebo mimořádnými opatřeními KHS nebo opatřeními MZd znemožněna osobní přítomnost dětí/žáků/studentů ve škole, pak mohou nastat následující situace:

A) prezenční výuka

- V případě, že se opatření či karanténa týká pouze omezeného počtu dětí¹³/žáků/studentů, který nepřekročí více jak 50 % účastníků konkrétní třídy či oddělení, pokračuje výuka těch, kteří zůstávají ve škole, běžným způsobem. Škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem a postupuje obdobně jako v běžné situaci, kdy děti/žáci/studenti nejsou přítomní ve škole, např. z důvodu nemoci. Doporučuje se však, pokud to organizační možnosti školy dovolí, poskytovat dotčeným dětem/žákům/studentům studijní podporu na dálku, např. formou zasílání materiálů, úkolů či výukových plánů na dané období. Děti/žáci/studenti se zapojují na bázi dobrovolnosti a s ohledem na své individuální podmínky.

B) smíšená výuka

- V případě, že se onemocnění či karanténa týká více jak 50 % účastníků konkrétní třídy či oddělení, je škola povinna DISTANČNÍM Způsobem vzdělávat děti¹⁴/žáky/studenty, kterým je zakázána účast na prezenční výuce. Ostatní děti/žáci/studenti pokračují v PREZENČNÍM vzdělávání. Distanční způsob může probíhat nejrůznějšími formami, a to dle technického vybavení konkrétní školy i jednotlivých žáků a dle aktuálních personálních možností školy. Může se jednat o zasílání tištěných materiálů, pokynů k samostatné práci s učebními texty, on-line přenos prezenční výuky či nejrůznější formy synchronní i asynchronní formy on-line výuky. Distanční způsob vzdělávání musí vždy respektovat aktuální zdravotní stav a individuální podmínky konkrétních dětí/žáků/studentů.
- Zachování prezenční výuky pro ostatní děti/žáky/studenty se bude v jednotlivých případech lišit: Možné je např. pokračovat ve výuce ve standardním režimu a přenášet ji on-line, upravit rozvrh dle možnosti přítomných pedagogů. Preferuje se, aby nebyli děti/žáci/studenti rozřazováni do jiných tříd nebo oddělení.

C) distanční výuka

- Pokud je z důvodu nařízení karantény nebo kvůli mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZd zakázána přítomnost dětí¹⁵/žáků/studentů ve škole alespoň **jedné celé skupiny/třídy/oddělení**, škola poskytuje pro tyto skupiny/třídy/oddělení vzdělávání **výhradně distančním způsobem**. Ostatní skupiny/třídy/oddělení se vzdělávají dále prezenčním způsobem. Pokud je zakázána přítomnost všech dětí/žáků studentů, přechází na distanční výuku celá škola. Škola vždy přizpůsobí distanční výuku jak individuálním podmínkám jednotlivých žáků, tak také personálním a technickým možnostem školy.

¹² Viz poznámka pod čarou č. 10.

¹³ Mateřské školy mají povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, za předpokladu, že chybí většina dětí třídy, která je organizována výlučně pro tyto děti, nebo chybí většina těchto dětí z celé mateřské školy nebo z celého odloučeného pracoviště.

¹⁴ Viz poznámka č. 13.

¹⁵ Viz poznámka č. 13.

Přípravný týden:

Je stanovena jednotná platforma, komunikační kanál a společná pravidla pro případ, pokud by v průběhu roku bylo nutné přejít na distanční způsob vzdělávání. Je aktualizovaný seznam důležitých kontaktů a jsou rozděleny role a zodpovědnosti jednotlivých osob, především v oblasti ICT podpory.

Škola naplánuje případně potřebné dovybavení digitálními technologiemi tak, aby byla připravena v případě potřeby poskytnout jednotlivým pedagogům technické vybavení pro výuku na dálku.

Při tvorbě plánu DVPP ředitel zohlední potřeby profesního rozvoje konkrétních pedagogů v oblasti formativního hodnocení a kompetencí pro využívání digitálních technologií při výuce.

Začátek školního roku:

Jsou zmapovány individuální podmínky a možnosti jednotlivých žáků k zapojení do vzdělávání na dálku, pokud by v průběhu školního roku opět nastalo. Škola činí ve spolupráci s dalšími aktéry (*zřizovatel, neziskové organizace...*) případně potřebné kroky k zajištění nutného technického vybavení pro děti ze znevýhodněného prostředí.

Odkazy:

- Průvodce *Principy a zásady úspěšného vzdělávání na dálku* jako detailní materiál a jako leták do sboroven
- [Aplikace pro rozvíjení digitálních kompetencí učitelů](#)
- [ICT podpora od NPI](#)
- [ICT podpora od firem sdružených v Česko.digital](#)
- [Sbírka počítačů pro děti, které se nemohou zapojit do výuky na dálku](#)

STUPNĚ POHOTOVOSTI V OBLASTI OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ SPECIFICKÁ OPATŘENÍ PRO ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ

STUPEŇ POHOTOVOSTI	EPIDEMIOLOGICKÉ KRITÉRIUM	SPECIFICKÁ DOPORUČENÍ PRO ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ	STUPEŇ VČASNÉ VÝSTRAHY
0	Nulové nebo zanedbatelné riziko	Standardní provoz zařízení v souladu s hygienickými požadavky a mimořádnými opatřeními MZd na provoz škol a školských zařízení.	0
I 	Výskyt nákazy v ČR bez komunitního přenosu	<u>Opatření jako u stupně 0 a navíc:</u> - Doporučujeme omezit zbytečný pohyb třetích osob v prostorách školy nebo školského zařízení. - Doporučujeme skupinové konzultace s rodiči (třídní schůzky) <u>organizovat pokud možno online</u>. - Doporučujeme omezit počet osob na hromadných akcích. - Doporučujeme omezit pořádání hromadných akcí.	1–3
II 	Počínající komunitní přenos v ČR	<u>Opatření jako u stupně 0, I a navíc:</u> - KHS zavede povinnost nošení roušek ve společných prostorách škol a školských zařízení (s výjimkou mateřských škol a škol podle § 16 odst. 9 školského zákona). - Doporučujeme omezit aktivity nad rámec standardní organizace činnosti školy, které nejsou nezbytné pro naplnění školního vzdělávacího programu. - Ve školských poradenských zařízeních doporučujeme organizovat příchod klientů tak, aby bylo minimalizováno setkávání klientů ve společných prostorách (čekárnách).	4–7
III 	Narůstající anebo přetrvávající komunitní přenos v ČR	<u>Opatření jako u stupně 0, I, II a navíc:</u> Pravděpodobné omezení provozu škol a školských zařízení a dalších zájmových a vzdělávacích aktivit a nastavení omezeného režimu výuky s preferencí distančního vzdělávání.	8–10